

ארחות חיים

חשיבות מצות ציצית

מצות ציצית היא מצוה יקרה וחשובה מאוד. מהפסוק (במדבר טו, לט) 'וַיִּרְאִיתֶם אֹתוֹ וַזְכַּרְתֶּם אֶת כָּל מִצְוֹת ה' לומדים חז"ל ששקולה מצות ציצית כנגד כל המצוות, ומי שזהיר במצות ציצית זוכה ומקבל פני שכינה.

לכן חשוב מאוד שנשתדל ללבוש בכל יום טלית קטן למשך כל היום, גם בלימודים, גם כשאנחנו משחקים וגם בבית. במיוחד בימי הקיץ החמים, כשלפעמים מתחשק לנו להוריד מעלינו את הציצית כי חם לנו ואנחנו מזיעים, נזכור עד כמה גדולה וחשובה מצות הציצית ונשתדל להמשיך וללבוש אותה.

אם אנחנו רוצים לעשות פעילות שיכולה לגרום לציצית (הבגד או החוטים) להיקרע, כמו למשל זחילה בשיעור ספורט או במשחק בחצר, במקרה זה, אם לא נוכל לשמור שהציצית או חוטי הציצית ישארו תחת הבגדים, נוריד את הציצית ובסיום השיעור או המשחק נחזור ללבוש אותה.

ברכת הציצית

כאשר אנחנו לובשים ציצית (טלית קטן), כיון שאנחנו לא מתעטפים בה כמו בטלית גדול אלא לובשים אותה כמו חולצה או גופיה, לכן נברך 'עַל מִצְוַת צִיצִית' ומיד נלבש אותה.

אם אנחנו בגיל המתאים ונוהגים להתפלל תפילת שחרית עם טלית גדול, לפני שאנחנו מתעטפים בטלית נברך 'לְהַתְּעַטֵּף בְּצִיצִית' ומיד נתעטף בציצית. למנהג אשכנז נוסח הברכה הוא 'להתעטף בציצית'.

במקרה זה, כשנלבש את הטלית קטן בבוקר, לא נברך עליו אלא נמתין עד שנגיע לבית הכנסת, וכשנברך על הטלית גדול 'להתעטף בציצית' נחשוב ונכוון שברכה זו על הטלית גדול תחול גם על הטלית קטן שעלינו שלבשנו קודם, וזה יחשב כאילו בירכנו גם עליו.

מתי מברכים על הציצית?

לאחר שהתעוררנו ונטלנו ידיים שחרית, נלבש מיד את הטלית קטן ונברך עליו (אם אנחנו נוהגים שלא להתעטף בטלית גדול בתפילה), כיון שאי אפשר לברך על הציצית לפני שנטלנו את הידיים וכך גם נזכה שלא ללכת ארבע אמות (כ 2 מטר) ללא טלית קטן.

אם אנחנו נוהגים להתעטף בטלית גדול בתפילה, למדנו שאנחנו לא מברכים על הטלית קטן אלא מכוונים עליו בברכה שאנו מברכים על הטלית גדול. במקרה זה, הואיל וצריך להסמיך את הברכה לעטיפה ('עובר לעשייתו'), לא נברך על הטלית כאשר היא עדיין בתוך התיק שלה, כי אז הברכה אינה סמוכה לעטיפה שהרי צריך קודם להוציא את הטלית מהתיק ורק לאחר מכן להתעטף, אלא קודם נחזיק את הטלית בידינו, ובמצב זה נברך 'להתעטף בציצית' ומיד לאחר הברכה נתעטף בה.

דמויות מופת

ציון האר"י הקדוש זצ"ל בצפת (תיקון הכללי)

רבי יצחק לוריא זצ"ל.

מכונה האר"י הקדוש.

האר"י הקדוש היה מחשובי המקובלים שבכל הדורות. האר"י השפיע באופן משמעותי על לימוד חכמת הקבלה. תורת האר"י אודות הכוונות במצוות ובתפילה באה לידי ביטוי גם בנוסח וסדר התפילות בסידור התפילה בו אנו מתפללים.

תורתו של האר"י נכתבה בעיקר על ידי תלמידו המובהק רבי חיים ויטאל זצ"ל.

לאורם נלך

אופן עטיפת טלית גדול

כשאנו מתעטפים בטלית עלינו להתעטף כפי מה שמגדירים חז"ל 'עטיפת הישמעאלים'. העיטוף נעשה כך: נקפל את הטלית באופן בו היא צרה בדומה לצעיף ונניח אותה על הראש והעורף. יש נוהגים שמלבד הראש עוטפים בה גם את גופם ורק לאחר מכן מקפלים את הטלית שתהיה מונחת רק על הראש והעורף. כעת הטלית מונחת על הראש והעורף, כאשר ארבעת כנפות (פינות) הטלית משתלשלות כלפי הצד הקדמי של גופנו, שתיים מצד ימין ושתיים מצד שמאל, ממש כמו שאנו לובשים צעיף. לאחר מכן נאחז בשתי הכנפות שבצד ימין ונשליך אותם לאחור על כתף שמאל, באופן שתהיינה כרוכות סביב הצוואר על הכתף השמאלית לאחור, והשתיים משמאל תישארנה תלויות מקדימה. לאחר מכן נשליך את שתי הכנפות הקדמיות שבצד שמאל, גם כן לאחור על כתף שמאל. כעת כל ארבעת הכנפות תלויות יחד לאחור על גבנו בצד שמאל. כך נמתין שיעור מהלך ארבע אמות (כ 2 שניות), ולאחר מכן נוריד את הטלית הכרוכה על צווארנו ונעטוף בה את גופנו, שתי כנפות קדימה אחת מימין ואחת משמאל, ושתי כנפות מאחור, מקבילות לקדמיות אחת מימין ואחת משמאל.

בדיקת חוטי הציצית

לפני שאנו לובשים טלית קטן או מתעטפים בטלית גדול, אנחנו צריכים להקפיד על שני דברים: בדיקת חוטי הציצית והפרדתם זה מזה. בהפרדה הכוונה שנפריד את החוטים שלא יהיו מסובכים זה בזה, אלא כל חוט יהיה נפרד מחברו. הסיבוך קורה לרוב לאחר שהציצית עוברת כביסה או כשאנחנו תוחבים את חוטי הציצית תחת הבגדים. לדעת האר"י הקדוש, דבר זה נרמז במילה 'ציצית', שהיא ראשי תיבות: **צ**דיק **י**פריד **צ**יציותיו **ת**מיד. הפעולה השניה היא בדיקת חוטי הציצית. בבדיקה הכוונה שנבדוק שהחוטים לא נקרעו באופן שהציצית נפסלת בכך. חשוב מאוד שנבדוק את כשרות חוטי הציצית לפני הלבשה או העיטוף, משתי סיבות. אחת, שאם חוטי הציצית פסולים, הברכה שנברך על הציצית תהיה לבטלה. השניה, כשאנו לובשים טלית עם חוטים פסולים, נחשב הדבר כאילו לבשנו טלית בלי חוטים כלל, ואסור ללבוש בגד שיש לו ארבע כנפות (פינות) ללא ציצית. לכן חשוב לבדוק את החוטים בפרט לאחר שהם 'נתפסו' בחפץ או רהיט ואולי נקרעו או התכבסו במכונת כביסה שיכולה לגרום שהחוטים יסתבכו או יקרעו. ואם מצאנו שהחוטים נפסלו, נחליף את מה שנפסל בחוטים חדשים וכשרים.

כוונה בקיום המצוה

כאשר אנחנו מקיימים מצוות אנחנו צריכים לכוון – כלומר להתמקד ולרכז את המחשבה שלנו, שמה שאנחנו עושים כעת הוא לשם (למטרת) קיום המצוה שה' ציווה אותנו לעשות. למעשה, אנחנו מקיימים את המצוה כי ה' ציווה אותנו לקיימה, ולא באופן אוטומטי רק כי כך אנחנו רגילים.

ישנן מצוות שהתורה מצוה עלינו להוסיף כוונה נוספת בקיום המצוה, מלבד הכוונה הבסיסית בה אנו מקיימים את המצוה לשם ה' שציווה אותנו לקיימה. דוגמא למצוה כזו היא מצות ציצית, בה התורה מלמדת (במדבר טו, לט) 'וְרָאִיתֶם אֹתוֹ וְזָכַרְתֶּם אֶת כָּל מִצְוֹת ה' וְעִשִּׂיתֶם אֹתָם', שאנו צריכים לכוון, שהקדוש ברוך הוא ציוונו להתעטף בציצית כדי שנזכור את כל המצוות ונקיימם.

שאלות חזרה

ה	פ	ר	ד	ה	י	צ	י	כ	
ר	ג	ע	ט	ה	ב	ק	ש	ו	
ב	ד	י	ל	פ	צ	י	מ	ו	
ד	ל	ד	ט	ש	ג	ק	ע	נ	
י	ה	א	ל	ט	ו	ל	א	ה	
ק	ת	צ	י	צ	י	ת	ל	א	
ה	ע	נ	ת	מ	ד	צ	י	ה	
א	ט	ר	ק	ט	ו	י	ם	א	
מ	פ	ת	ט	ה	ל	ב	ק	ר	
ס	ז	ב	ב	נ	פ	ו	ת	ר	י

הקיפו את המילים הבאות בתפזורת: ציצית, טלית קטן, כוונה, צדיק, הפרדה, בדיקה, ישמעאלים, הארי, להתעטף, קבלה, כנפות.

